

**НАЦИОНАЛЕН СТУДЕНТСКИ КОНКУРС ЗА НАЙ-ДОБРА РАЗРАБОТКА НА
ТУРИСТИЧЕСКА ТЕМАТИКА**

УЧАСТИЕ С РАЗРАБОТКА НА ТЕМА:

**РАЗВИТИЕ НА РЕКРЕАЦИОНЕН РИБОЛОВЕН ТУРИЗЪМ В
БЪЛГАРИЯ**

Иван Антонов Дамянов

Студент от специалност „Туризъм“ при Стопански факултет на ВТУ
„Св.св. Кирил и Методий“, ОКС „магистър“

Катедра „Туризъм“ при Стопански факултет на Великотърновски
университет „Св. св. Кирил и Методий“

Велико Търново, 2024 г.

РАЗВИТИЕ НА РЕКРЕАЦИОНЕН РИБОЛОВЕН ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Иван Антонов Дамянов

Студент от специалност „Туризм“ при Стопански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, ОКС „магистър“

Научен ръководител: гл. ас. д-р Олга Манчева-Али

Резюме: Настоящата разработка включва проучване на иновативни подходи в рекреационния риболовен туризъм: Пътешествие из водните ресурси на България. Този доклад описва оживения свят на любителския риболовен туризъм в България, многостранно изживяване, което съчетава участие в няколко риболовни състезания по ваш избор, вариращи от малки турнири с платен вход до безплатни събития, организирани от базирания в София магазин Fishing Zone и Spinning Клуб Стари Видри. Докладът обединява информация за същността на всяко място, смесвайки вълнението от риболовни състезания с културното разнообразие и естествената красота на България. Чрез иновативни инициативи идеята е не само да се развият и популяризират тези туристически дестинации, но също така да се допринесе за усилията за опазване, като се приведе в съответствие с принципите на хванете и пуснете като основен модел на риболов.

Ключови думи: *Рекреационен риболовен туризъм, улов и пускане, културно-исторически забележителности, релакс сред природата*

ВЪВЕДЕНИЕ

Риболовните състезания в България се организират от години с желанието на различни любителски организации. След кризата от Ковид-19, много хора намериха в себе си потребност за прекарване на повече време сред природата в опит за релакс и социални отношения на открито. И така в последните 2 години тези състезания започнаха да стават все по-организирани от рибарски магазини и любителски спортни клубове и организации. Започвайки да предлагат не само вълнуващи моменти по време на риболов, те промотират и възможностите за допълнителна туристическа програма, с която да се обогати преживяването на участници и посетители.

Докладът се фокусира върху някои *основни аспекти, цели и очаквания* в разглежданата проблематика, а именно:

1. Туристическите възможности свързани с любителските риболовни състезания в България и:
  - предпоставките за разнообразни изживявания преди или след любителски състезания по риболов;
  - предлагане на туристически атракции в близост до риболовните места;
  - включване на състезанията като част от туристическите маршрути предлагани от туристическите агенции.

2. Организацията и реклама на риболовните спининг състезания с изкуствени примамки:¹

- представяне ролята на специализиран магазин и спининг клуб като организатори на риболовни състезания;
- влиянието на подобни състезания върху общността на рибарите и туристите.

3. Състезателните аспекти са свързани с:

- входните такси и наградите като стимул за участие;
- риболовни техники и стратегии, които участниците използват;
- сравнение между състезанията в различните сезони (есен и пролет);
- нуждата от подходяща екипировка, оборудване и предпазни мерки.

4. Въздействия върху природата и:

- значението на „хвани-пусни“ принципа за запазване на биологичното разнообразие;
- инвестиране в зарибяване и устойчиво управление на водоемите;
- акции по почистване на водоемите и наличието на Централни рибно-опазващи организации.

Този доклад представя широката перспектива на един сравнително нов вид приключенски туризъм, а именно риболовния рекреационен, който комбинира динамиката на състезанията с обогатяващи туристически и културни възможности.

ИЗЛОЖЕНИЕ

1. Туристически възможности покрай любителските риболовни състезания в България

Като предизвикателството пред развитието на този вид събитийен приключенски туризъм е неговата комбинация и с други видове туризъм в обща програма на туристическа агенция. За да има по-голямо посещение както на състезанията, така и на туристическите обекти в близост, програмата трябва да бъде за индивидуални посещения или на малки групи. В тази посока се работи и на пазара вече се предлагат сгъваеми травъл въдици с минимални размери и други улеснения.

---

¹ Богоев, М., Българска риболовна енциклопедия, издателство „Труд“, 2019 г.

Спининг от (англ. Spin- въртя) – общо название за разновидност на спортния риболов, при който се използват само изкуствени примамки – блесни, клатушки, воблери, силиконови примамки и др. Спининг риболова е предназначен за улов на хищни риби.

Друга възможност са семейните пътешествия за 1-2 дни в близост до язовири и реки. Близостта на тези места дава възможност за посещение на разнообразни туристически места и атракции, което прави участието в риболовно събитие още по-привлекателно. Важно предимство, което предлагат организаторите на тези събития е безплатния вход за деца до 16 години при участие в такива турнири. Така се стимулира цялото семейство да посети съответния район и освен, че запалва в децата страстта към това хоби, тази дейност обединява членовете на семейството да бъдат заедно в едно интересно преживяване.

България разполага с много водоеми, подходящи за риболовен туризъм. Състезанията през последните две години са проведени основно по следните водни обекти:²

- язовирите Копринка, Йовковци и Батак;
- езерата Загорка и Панчарево;
- реките Дунав, Марица, Тунджа, Огоста, Янтра, Камчия, Арда и други.

2. Организатори и реклама на риболовните състезания и събития

Добрата организация и реклама на риболовните състезания и събития имат ключова роля в привличането на повече участници и туристи. Два от водещите организатори през последните 2 години са Fishing Zone³ и Спининг Клуб Стари Видри⁴, представлявайки два различни метода за провеждане. Общото между тях е, че участниците ловят само и единствено с изкуствени примамки и целта са хищни риби.

Fishing Zone, предлага не само ексклузивни събития, но и магазин на живо и онлайн, както и подчертава важността на образованието в риболова. Техният канал в YouTube⁵ публикува множество забавни и полезни клипове с насоки как се лови рибата и къде да бъде търсена. Има възможност за безплатен абонамент и в момента имат над 32 000 последователи. Техните състезания са с вход между 10 и 30 лв., децата до 16 г. ловят безплатно. На всяко събитие подаряват изкуствена примамка на всеки участник, както и ваучери за пазаруване от магазина им за топ 3 участници и за най-голяма уловена риба. По тяхна преценка, понякога раздават награди и за първите 10 участници с най-добри резултати. Състезанието обикновено е с продължителност 4-5 часа от сутрин до обед-следобед. Всеки участник получава метър и номер и с тяхна помощ трябва да снима

---

² <https://www.slrб.bg/novini/ribolov/2022/02/eto-spisak-na-rekite-v-rezhim-hvani-pusni/>

³ <https://www.facebook.com/FishingZone/events>

⁴ <https://www.facebook.com/OldOtters>

⁵ <https://www.youtube.com/@FishingZoneTeam>

улова си, изпращайки го по комуникатор (Viber, WhatsApp, Facebook) след края на състезанието снимка на улова си. Събраната сума се дарява на местна рибно-опазваща организация или се купува риба и се зарибява съответния водоем.

Спининг Клуб Стари Видри също има магазин на живо и онлайн, но от своя страна акцентира повече на приятелската страна и социализирането по време на организирани събития. Техният подход към членството е с по-нисък вход от 36 лв. годишна такса, след което всички състезания са безплатни. За желаещи, които не са редовни членове, входната такса е 10 лв. Тази общност е по-скоро приятелска, като често след състезание се събират и на трапеза. Има и двудневно състезание с нощувка на река Тунджа около град Елхово, където разговорите след състезанието продължават до късна вечер, част от участниците спят на палатки, друга част в близките места за настаняване.

Организаторите използват социалните мрежи, където намират голяма част от потенциалните потребители и достигат до по-широка аудитория. Споделяйки видео съдържание в различни специализирани групи за риболов, те таргетират търсената група и достигат до повече хора, като ги привличат за участие със споделяне на информация за събитията там.

3. Състезателни Аспекти

Състезателните аспекти играят ключова роля в привличане и задържане вниманието на голяма част от участниците. Входът и наградите не само представляват стимул за участие, но и формират динамично и конкурентно поле.

Състезанията с повече награди, каквото е това на *Fishing Zone* и осъществено с конкретна цел риболов в режим „хвани-пусни“ (връщане на всяка риба отново във водоема) и/или със зарибяване със събраните пари от входни такси, определено привличат повече участници. В последното състезание тази есен на язовир Копринка, участие вземат около 150 човека и над 30 деца. Докато при Стари Видри контингента от участници е сравнително един и същ около 30-50 състезатели и там разрастването е повече на приятелски принцип. Понякога освен от брега има събития и от каяк, както и от лодка. Самият риболов се извършва единствено с изкуствени примамки тип воблери, блесни, клатушки, силикони и др.

Поради пролетното пълноводие на реките в България през този период на годината се организират максимум 1-2 събития, докато основната част състезания започват от края на м. август и продължават до началото на м. ноември, тогава всяка седмица календара е запълнен, активността на рибата през този период е най-висока,

времето най-приятно, хората имат повече свободно време за отпуска и почивка в неделните дни. Скрытата икономическа цел на организаторите е участниците да пазаруват от техните магазини, за да могат да се екипират добре и да имат подходящото оборудване и примамки по време на риболова. Гамата им от продукти е доста разнообразна, като диапазона на цените са от нисък до висок бюджет. По този начин всеки може да участва дори и с минимална инвестиция, други потребители с по-висок бюджет, могат да изберат по-люксовите марки такъми.

Към предпазните мерки са включени инструктаж по безопасност преди всеки турнир, да не се поемат рискове и влизане във водата или, ако не може да се плува, да се внимава за подхлъзвания, да се носят спасителни жилетки при необходимост, да се ползват предпазни средства срещу слънцето и насекомите и т.н.

4. Въздействие върху природата

Поради широко разпространеното браконьерство в България, стотици водоеми всяка година биват обезрибени или остават с минимално количество обитатели. Негативно влияние оказват и някои предприятия, които замърсяват водите със своята дейност и убиват водните обитатели. От друга страна, птици като корморан, изяждащи по няколко килограма риба на ден, също влияят отрицателно. Има и множество видри със същата основна храна.

Когато риболовът е „хвани-пусни“ и рибата се връща обратно във водата, тя има възможността да порасне и да участва в процеса на възстановяване на рибните ресурси. Същото е и със зарибяването на определени видове риба, с цел баланс или просто защото определен вид риба липсва в даден водоем. При наличие на богато био разнообразие и видове, рибарите потенциални туристи, ще посещават по-често дадено място и околността, където могат да имат повече положителни емоции, с по-големи и различни риби.

Специално по време на състезания през 2022-2023 година част от сумите събрани за такси бяха инвестирани, освен в зарибяване и в закупуване на техника за опазване на местата, като осигуряване на дронове и инфрачервени камери срещу браконieri. Тази техника бе предоставена на наскоро сформирани няколко сдружения като Централна Рибно-опазваща Организация, поддържаща язовирите Копринка и Сопот, където годишната такса за риболов е 30 лв., но за сметка на това се пази и следи с тази техника. В рамките на 1-2 години, рибното богатство в двата язовира сериозно се е увеличило. Редовно в него се хващат големи бели риби, костури, сомове, щуки и др.

Друг тип сдружения от подобен тип са в Искър-София, зарибили с пъстърва река Искър след София и следящи за нейното опазване, както и Ловно-рибарско дружество „Огоста” в град Монтана. Там в момента благодарение на много усилия може да се уловят американски и балкански пъстърви с внушителни размери близо до метър. Министерството на околната среда и водите също помага, като е обособило тези и определени други участъци по река Въча, река Панега и някои високопланински реки да бъдат в режим „хвани-пусни“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докладът представя част от личните впечатления на автора от 2022-ра и 2023-та година, от посещения на риболовни състезания в България и се изразява основно авторско мнение по въпроса. Възможността сред природата всяка събота и/или неделя сам човек да релаксира или просто да се социализираш с компания и да се запознаеш с други рибари или местни хора, са други причини за разрастването на тази нова ниша в туризма.

Генерално, риболовният рекреационен туризъм в България представлява уникален шанс да се свържат в едно спортните предизвикателства на риболова, организирането на състезания и влиянието върху природата. Проучването за организацията и рекламата на риболовните състезания, състезателните аспекти, въздействието върху природата и туристическите възможности, разкриват богатството и разнообразието на този слабо познат туристически аспект на риболова. Важна е ролята на организацията и рекламата, за създаването на добавена стойност и финансова и за обогатяване на водоемите. Въздействието върху природата също е от съществено значение. Принципът на „хвани-пусни“ допринася за запазването на биологичното разнообразие.

Важен аспект е вземането на мерки срещу браконьерите, които не спазват Законите за рибарство и аквакултури, честото замърсяване на реките, наличието на множество ВЕЦ-ове спиращи естественото движение на реките и храненето на кормораните, намаляват рибната популация и са огромно предизвикателство пред цялата рибарска общност.

Туристическите възможности, предоставени от риболовните състезания, не само обогатяват туристическата карта, но и включват децата в обичането на природата и риболова. Възможностите за разнообразни изживявания, включително туристически атракции и участие в състезанията като част от туристическите маршрути, правят

риболовния рекреационен туризъм неотразим за любителите на приключенията и природата.

Обобщавайки, риболовният туризъм в България предлага съчетание между развиващ се любителски спорт, разходка сред природата и общност, което не само привлича рибарите, но и създава здрава и задружна среда от ентузиастични и природолюбители, а туристическите обекти в близост увеличават шанса да бъдат посетени и опознати.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Богоев, М., Българска риболовна енциклопедия, издателство „Труд“, 2019 г.
2. <https://www.facebook.com/FishingZone/events>
3. <https://www.facebook.com/OldOtters>
4. <https://www.slrб.bg/novini/ribolov/2022/02/eto-spisak-na-rekite-v-rezhim-hvani-pusni/>
5. <https://www.youtube.com/@FishingZoneTeam>